

NUTRIGENOMICS
ERA CHAIR | WELCOME2

Co to jest dieta ketogeniczna i jak ją stosować?

Dr Natalia Drabińska

**Institute
of Animal Reproduction and Food Research**
Polish Academy of Sciences
in Olsztyn

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 952601

Piramida żywieniowa

Keto piramida

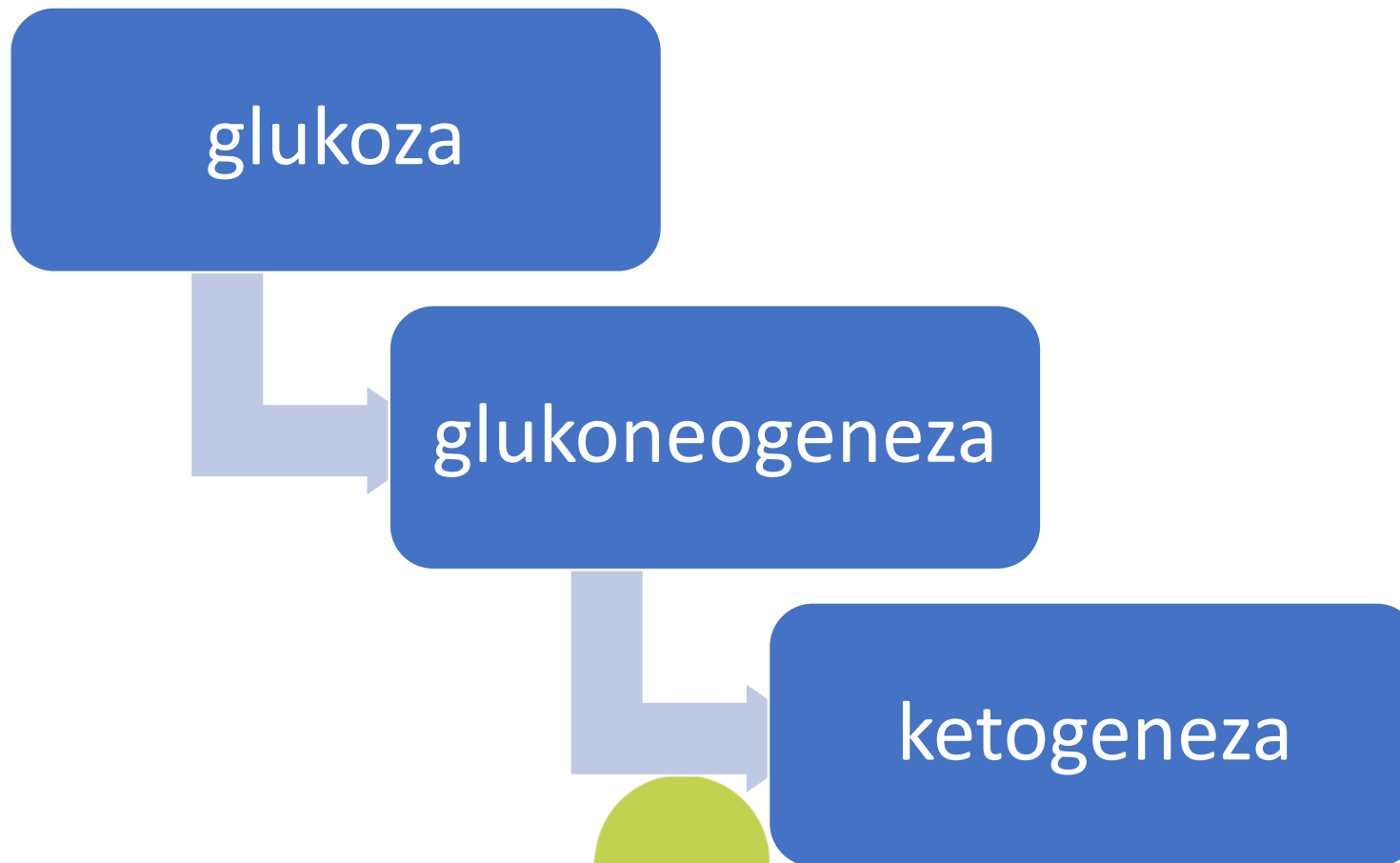
Dieta ketogeniczna

Dieta wysokotłuszczowa, niskowęglowodanowa, która prowadzi do stanu **ketozy** w organizmie.

Nie każda dieta wysokotłuszczowa jest dietą ketogeniczną!

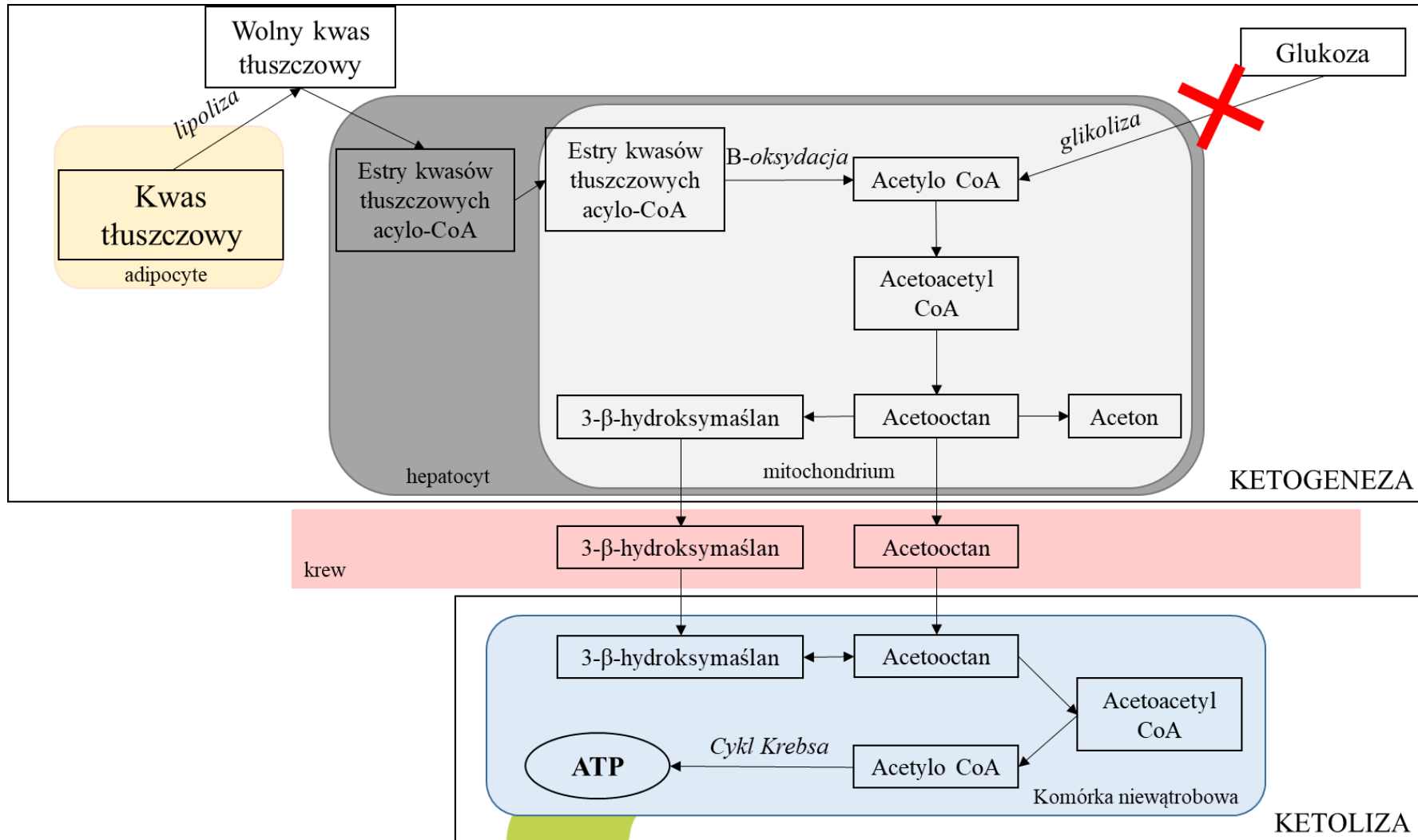

Źródła energii w organizmie

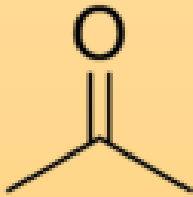

Ketogeneza

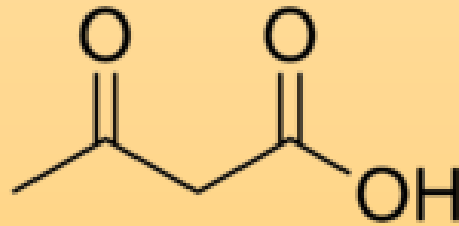

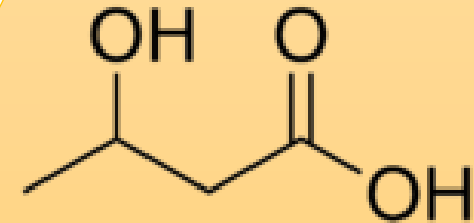
Ciała ketonowe

ACETON

KWAS ACETOOCYDOWY

KWAS β -HYDROKSYMASŁOWY

Ketoza

Stan w organizmie gdy poziom ciał ketonowych przekracza 0.5 mmol/L

Ketoza odżywcza to nie to samo co **kwasicca ketonowa** (stan w którym pH krwi spada poniżej 7.35)

Energetycznie bardziej „opłacalny” proces:

100 g glukozy dostarcza 8700 g ATP

100 g kwasu beta-hydroksymasłowego 10500 g ATP

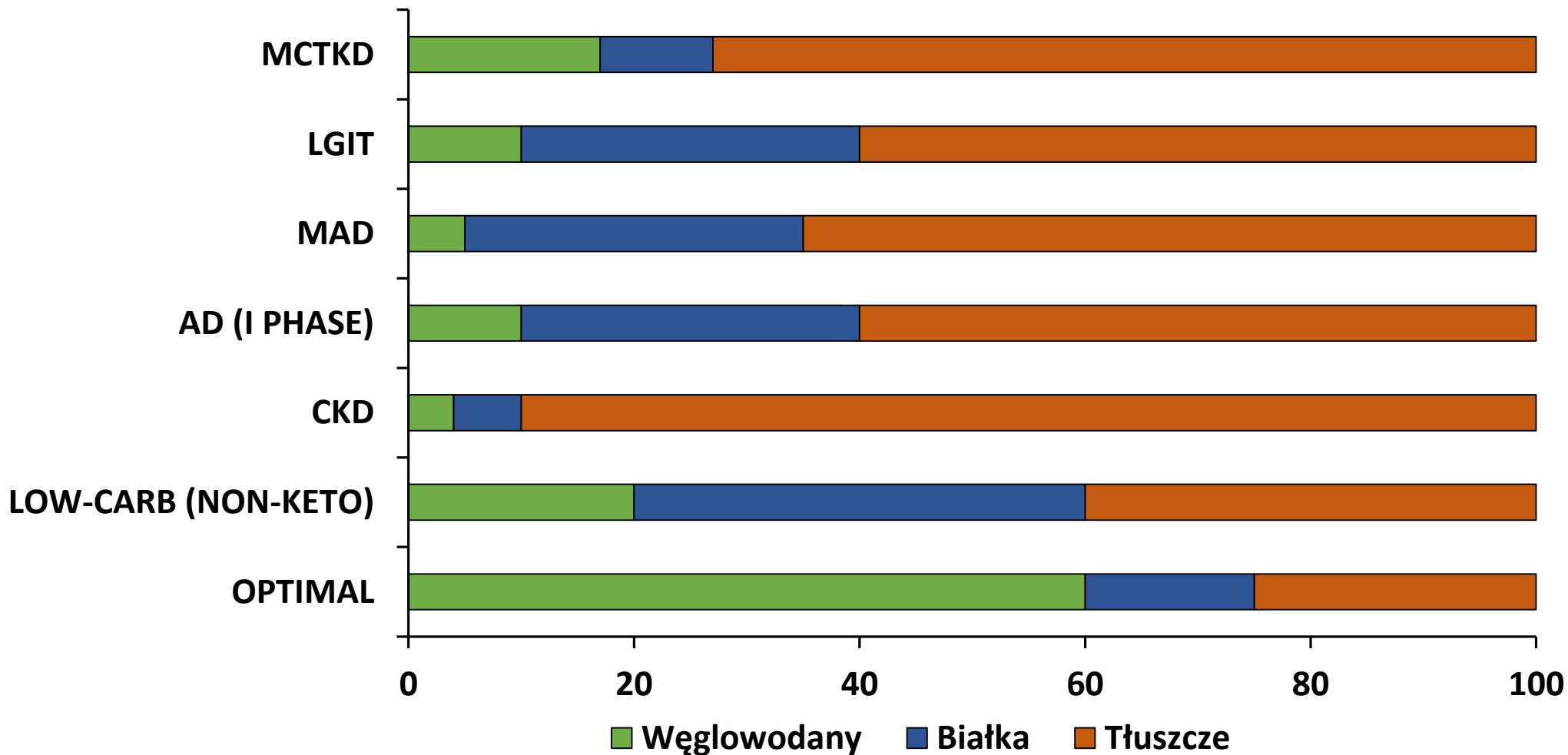
100 g kwasu acetylooctowego 9400 g ATP

Porównanie diet

Stężenie we krwi	Dieta standardowa	Dieta ketogeniczna	Kwasica ketonowa
Glukoza (mg/dL)	80-120	65-80	>300
Insulina (μU/L)	6-23	6,6-9,4	~0
Ciała ketonowe (mmol/L)	0,1	7-8	>25
pH	7,4	7,4	<7,3

Typy diet ketogenicznych

Czy moja dieta jest keto?

$$KR = (0,9 T + 0,46 B) / (1,0 W + 0,58 B + 0,1 T)$$

T – tłuszcze w gramach

B – białko w gramach

W – węglowodany w gramach

$KR \geq 2$ oznacza dietę ketogeniczną

$KR \sim 1,5$ oznacza dolny prób ketozy

Badania naukowe

Na **62 badania kliniczne**, które według autorów dotyczyły „diety ketogenicznej” **tylko 25** miało wskaźnik KR > 1,5

Trudno interpretować uzyskane wyniki

Badania naukowe

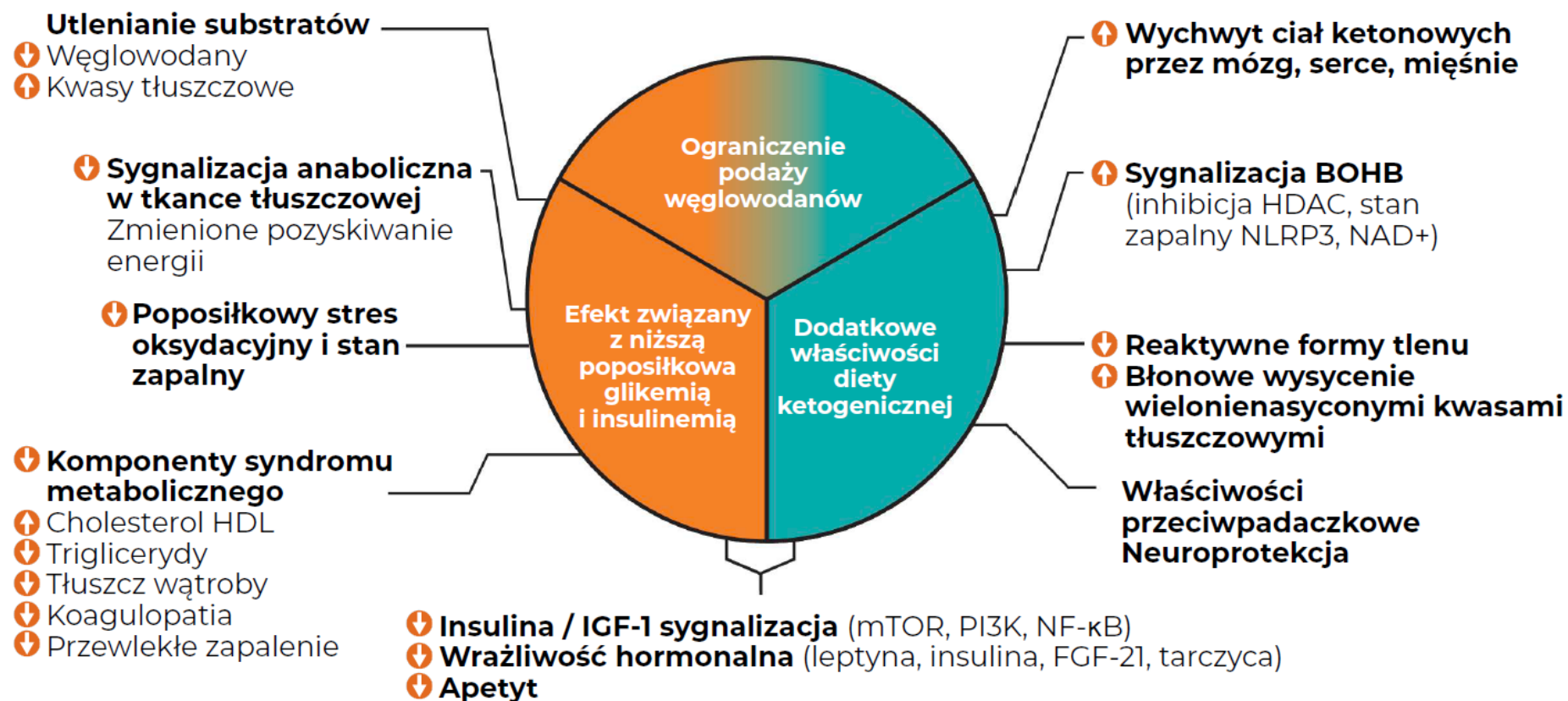
Projekt KETO-MINOX

Projekt 2021/41/B/NZ9/01278

Korzyści stosowania diety ketogenicznej

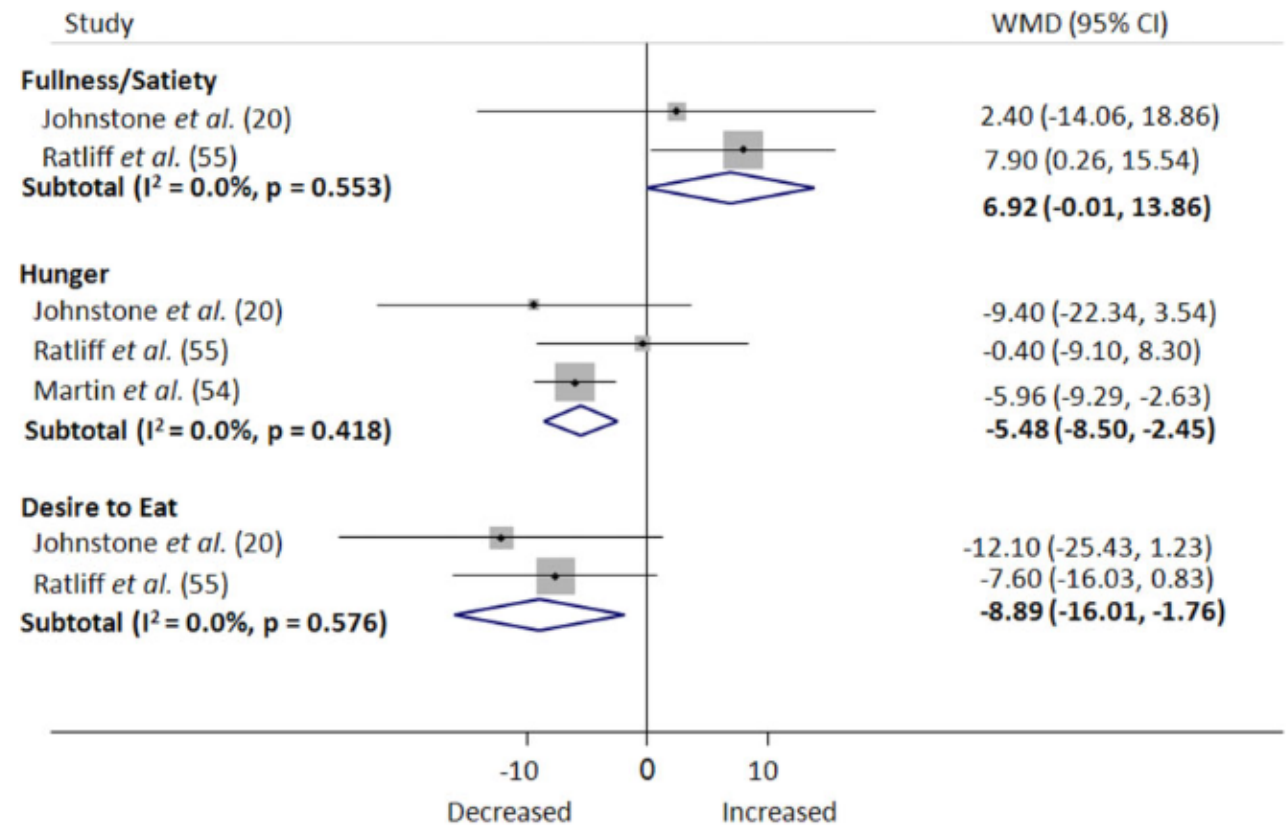

Korzyści stosowania diety ketogenicznej

- Poprawa glikemii i insulinowrażliwości
- Ograniczenie leków hipoglikemizujących
- Skuteczna w leczeniu padaczki
- Hamuje apetyt
- Poprawa wybranych parametrów profilu lipidowego (triglicerydy, cholesterol HDL)
- Zmniejsza stres oksydacyjny

Dieta ketogeniczna, a odchudzanie

- Leptyna ↑
- Grelina ↓
- Redukcja apetytu
- Zmniejszenie uczucia głodu
- Zwiększenie sytości posiłku

Dieta ketogeniczna, a odchudzanie

ALE

- Na początku redukcji – większa skuteczność redukcji masy ciała – WODA
- Natriureza indukowana ketozą - Insulina nasila wychwyty zwrotny sodu w nerkach – ważne są elektrolity
- Po dłuższym czasie stosowania diety efekt jest taki sam, bez względu na makroskładniki – liczy się deficyt

Zagrożenia stosowania diety ketogenicznej

- Pogorszenie parametrów lipidowych (wzrost LDL-C)
- Zwiększone ryzyko chorób układu krążenia?
- Niekorzystny wpływ na mikrobiotę??
- Trudny model do utrzymania w długim okresie?
- Pogorszenie zdolności wysiłkowych???
- Ryzyko niedoborów odżywczych?

Zagrożenia stosowania diety ketogenicznej

Zagrożenia stosowania diety ketogenicznej

Przeciwwskazania do stosowania diety ketogenicznej

- Choroby trzustki
- Choroby wątroby
- Choroby nerek
- Cukrzyca typu I
- Cięża?

NUTRIGENOMICS
ERA CHAIR | WELCOME2

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 952601.

Institute
of Animal Reproduction and Food Research
Polish Academy of Sciences
in Olsztyn

Jak zacząć dietę ketogeniczną?

Adaptacja

- Trwa od 2 do 4 tygodnia
- Ścisłe przestrzeganie diety ketogenicznej i niska podaż węglowodanów
- Mogą wystąpić objawy keto grypy – zmęczenie, bóle głowy, zaburzenia snu, rozdrażnienie, słaba koncentracja
- Organizm uczy się korzystać z ciał ketonowych zamiast glukozy

Objawy niepożądane

- Odwodnienie
- Przejściowa hipoglikemia
- Hiperurykemia (podwyższony poziom kwasu moczowego w organizmie)
- Keto-oddech
- Objawy grypopodobne („keto grypa”)
- Przejściowy wzrost stężenia cholesterolu LDL

Co jeść na diecie keto?

- **Mięso:** wołowina, wieprzowina, drób, boczek
- **Ryby:** łosoś, tuńczyk, makrela
- **Owoce** morza: krewetki, homary, kraby
- **Jaja**
- **Warzywa o niskiej zawartości węglowodanów:** zielone liściaste, warzywa krzyżowe, papryka, ogórki, pomidory, itd.
- **Zdrowe tłuszcze:** oliwa z oliwek, olej kokosowy, olej z awokado, olej MCT
- **Ser i nabiał:** ser żółty, masło, jogurt grecki, twarog, śmietana
- **Orzechy i nasiona:** makadamia, pekan, laskowe, migdały, nasiona chia, nasiona lnu
- **Owoce o niskiej zawartości węglowodanów:** maliny, jeżyny,

Produkty zakazane w diecie ketogenicznej

- **Cukry:** słodyczne, soki owocowe, czekolada mleczna, ciastka, napoje gazowane
- **Skrobie i zboża:** produkty pszenne, płatki owsiane, chleb, komosa ryżowa, jęczmień, ryż, kasz, itp.
- **Owoce:** wszystkie poza jagodowymi
- **Warzywa:** ziemniaki, bataty, groszek, kukurydza, marchew
- **Alkohol:** piwo, drinki, alkohole smakowe

Suplementacja

- Woda!!!
- Elektrolity
- Olej MCT
- błonnik

Monitorowanie stanu ketozy

- Pomiar w moczu – paski ketonowe
- Pomiar w krwi – ketometr lub glukometr z funkcją pomiaru ketonów
- Pomiar ketonów w oddechu – urządzenie do pomiaru ketonów

Najczęstsze błędy w diecie keto

1. Za dużo białka, za mało tłuszczu
2. Za dużo węglowodanów
3. Zbyt częste jedzenie „z zegarkiem”
4. Spożywanie produktów zero kcal
5. Zupełne wykluczenie owoców i warzyw
6. Wybór niezdrowych tłuszczu
7. Spożywanie alkoholu

NUTRIGENOMICS
ERA CHAIR | WELCOME2

Dziękuję za uwagę

**Institute
of Animal Reproduction and Food Research
Polish Academy of Sciences
in Olsztyn**

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 952601